

P o s u d e k

oponenta diplomové práce

Jméno diplomanta: **Alice Vykdalová**

Téma a rozsah práce: „*Určování otcovství*“; str. 68

Datum odevzdání práce: březen 2013

1) Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma zpracování je bezesporu aktuální, zejména z hlediska těch dílčích problematik, na které se diplomantka ve svých výkladech soustředila (jmenujme alespoň umělé oplodnění, surogační mateřství, anonymní a utajený porod, umělé oplodnění ve vztahu k otcovství, i popírání otcovství podle nového občanského zákoníku.

Při svém zpracování diplomantka projevila teoretické znalosti, přehled po literatuře, která je této problematice poměrně v hojně míře věnována, jakož i orientaci v judikatuře ať již obecných soudů či Ústavního soudu ČR.

2) Kritéria hodnocení práce

Práce rozhodně splnila cíl, který si diplomantka vytkla. Z výkladu je patrna výborná znalost pozitivněprávní úpravy, znalost příslušné judikatury, zejména rozhled po použité literatuře.

Při výkladu o určování mateřství podle nového občanského zákoníku si diplomantka posteskla na tím, že mj. nedošlo k podrobné úpravě náhradního mateřství. Podle ní tak byla promarněna možnost jednak definovat tento pojem, jednak stanovit

podmínky pro jeho využití, neboť podle diplomantky bude tento institut stále častěji využíván. Byl bych rád, kdyby se o této otázce diplomantka zmínila i při ústní obhajobě blíže a vzala přitom v úvahu, že legislativní zakotvení tohoto institutu přímo v občanském zákoníku by pro řadu jeho vazeb k jiným otázkám by předem vyvolalo specifický přístup.

Výklady o právních domněnkách otcovství jsou diplomantkou podávány velmi přesvědčivě, je to důkazem, že diplomantka tuto problematiku po náležité přípravě velmi solidně zvládla.

V této souvislosti doporučuji při ústní obhajobě zabývat se podrobněji rovněž druhou domněnkou otcovství. Půjde zejména o postižení právní podstaty prohlášení o otcovství. V této souvislosti by se nemělo být diplomantkou zapomínáno na to, že řešení otázky bylo hledáno a nalezeno již za platnosti stávající rodinněprávní úpravy.

Bylo by rovněž namístě, kdyby diplomantka blíže osvětlila svůj závěr o tom, proč považuje terminologické změny zvolené novým občanským zákoníkem, konkrétně „právní jednání“ a „svéprávnost“ za přílehavější než je dosavadní terminologií. Za výklad se samostatnými prvky považuji výklad o popěrném právu, který za platné právní úpravy přísluší nejvyššímu státnímu zástupci. Diplomantka se k připravované změně, kterou přináší nový občanský zákoník, přihlašuje. Má však námitky, pokud nový občanský zákoník nezahrnuje možnost domáhat se popěrného práva i dítěti (argumentuje čl. 7 Úmluvy o právech dítěte). Podle diplomantky existuje dostatečný důvod k tomu, aby dítě mělo možnost žalovat nejen na určení otcovství, ale rovněž se domáhat jeho popření. S tím nelze souhlasit.

Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce má celkově velmi dobrou úroveň, svědčí o pečlivé přípravě, kterou diplomantka tématu a jeho zpracování věnovala. Samostatnost přístupu diplomantky v práci spatřuji v tom, že i když považuje celkovou úpravu určování rodičovství (mateřství i otcovství) v zásadě za uspokojivou, jsou přesto v ní určitá místa, která zůstávají neupravena. Je předností práce, že na tato místa, jak je příkladem uvedeno výše, konkrétně poukazuje.

Po systematické i jazykově stylistické stránce je práce na patřičné úrovni, odpovídající plně požadavkům kladeným na diplomové práce.

3) Navržený klasifikační stupeň

V ý b o r n ě – v e l m i d o b ř e.

V Praze dne 9. 5. 2013

Prof. JUDr. Jiří Š v e s t k a, Dr.Sc.